

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Р4г. 10/14
15.09.2014. године
Нови Сад

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Јелици Бојанић Керкез, у поступку ради заштите права на суђење у разумном року предлагача К. М. из Н. П., ул..... бр., коју заступа пуномоћник В. В. Д., адвокат из С. П., донео је дана 15.09.2014. године, следеће

Р Е Ш Е Њ Е

Утврђује се да је предлагачу К. М. повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Сремској Митровици, Судска јединица у Старој Пазови, у предмету који је носио ознаку П.2257/12, а сада се води пред Основним судом у Старој Пазови број предмета П.2147/13.

Налаже се Основном суду у Старој Пазови да до 15.11.2014. године заврши поступак, донесе и отпрати одлуку у предмету тог суда П.2147/13.

Предлагачу К. М. одређује се примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 40.000,00 динара, који износ ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од 3 месеца, рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Захтев предлагача за износ преко 40.000,00 динара до тражене новчане накнаде од 5.500 еура у динарској противвредности, одбија се.

Обавезује се Република Србија да предлагачу К. М. на име трошкова поступка исплати 6.000,00 динара у року од 15 дана.

О б р а з л о ж е њ е

Уставни суд Републике Србије проследио је овом суду дана 26.05.2014. године уставну жалбу подносиоца К. М. из Н. П., поднету препоручено 13.01.2014. године. Уставна жалба поднета је преко пуномоћника адвоката В. В. Д. из С. П.

Уставна жалба заснована је на наводима да је К. М. као тужилац дана 7.11.2002. године поднела тужбу против Г. Б. и Г. Д. ради права својине на некретнинама стеченим за време трајања ванбрачне заједнице са Г. Б., чији је отац Г. Д. уписан као власник непокретности, да је пресуда првостепеног суда од 15.11.2010. године по жалбама странака укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење,

решењем другостепеног суда од 22.04.2012. године, иза тога поступак прекинут због смрти туженог Г. Д. решењем првостепеног суда од 12.03.2013. године, да је поднеском од 14.10.2013. године тражила да се поступак настави с прилогом оставинског решења, али да поступак није настављен до дана подношења уставне жалбе. Сматра да је дужином трајања поступка од пуних 11 година, повређено право на правично суђење у разумном року. Предлагач се позива на чл. 32 ст.1 Устава РС и чл. 89 ст.2 и ст.3 Закона о Уставном суду.

Уставном жалбом тражено је да се утврди да је у поступку који се води пред Основним судом у Сремској Митровици, Судска јединица Стара Пазова у предмету П. 2257/12, који је носио раније ознаку Општинског суда у Старој Пазови П.652/02 повређено право К. М. на правично суђење у разумном року из чл. 32 ст.1 Устава Републике Србије, те да се утврди право истој на накнаду нематеријалне штете у износу од 5.500 еура у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан исплате. Такође је тражено и да се утврди право подносиоца на накнаду трошкова за састав уставне жалбе у износу од 90.000,00 динара са законском затезном каматом од дана доношења одлуке па до коначне исплате, а обе накнаде да се истој исплате на терет буџетских средстава Републике Србије – раздео Министарства правде, у року од 30 дана по доношењу одлуке.

Поступајући по захтеву подносиоца уставне жалбе као предлагача у смислу чл. 8а и 8в Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 78/2011, 101/2011 и 101/2013) у вези чл. 30 ст.2 Закона о ванпарничном поступку и чл. 10 Закона о парничном поступку, овај суд је прибавио спис предмета Основног суда у Старој Пазови П. 2147/13 и утврдио следеће:

- Општинском суду у Старој Пазови дана 7.11.2002. године поднета је тужба тужиље К. М. из Н. П. против тужених Г. Б. и Г. Д. из Н. П., ради утврђења тековинског удела на некретнини и покретним стварима, са предлогом за издавање привремене мере забране отуђења и оптерећења непокретности дворишне спратне стамбене зграде саграђене на парц.бр. из листа непокретности бр. ... к.о. Н. П., уз забележбу забране у катастарским књигама и предлогом за обезбеђење доказа.

Тужба је заснована на наводима да је тужилца са туженим Г. Б. живела у ванбрачној заједници од године до новембра године, у којој је рођено двоје њихове заједничке деце, ћерка Ј. рођена године и син М. рођен године, да су ове странке заједничким средствима изградиле кућу у дворишту непокретности родитеља Г. Б., а да је тужени Г. Д. отац Г. Б. и да је Г. Д. уписан као искључиви власник непокретности-породичне стамбене зграде као објекта преузетог из зк и држалац објеката без одобрења за градњу – породичне стамбене зграде и помоћног објекта, сва три објекта на парц. из л.н. к.о. Н. П., а адреса је Н. П., улица бр. ... Тужбом су обухваћене и покретнине.

У Општинском суду у Старој Пазови предмет је носио ознаку П. 652/02.

- Решењем од 20.11.2002. године усвојен је предлог тужиље ради обезбеђења доказа пописом покретнина у дворишној стамбеној згради и локалу који представља СТР „П.“, све на адреси у Н. П., ул..... бр. .. (предлог стављен у тужби). Попис је извршен 21.11.2002. године.

- Поднеском од 8.10.2003. године тужилца обавештава суд да је тужени Б. отуђио путничко возило и ставио хипотеку на локал, па ургира да се изда привремена мера.

- На рочишту 3.12.2002. године утврђена је вредност спора, тужени Г. Б. се изјаснио о тужбеном захтеву и предлогу за одређивање привремене мере оспоравањем, а тужени Г. Д. уредно позван није приступио (по обавести његовог сина, туженог Г. Б., опоравља се након болничког лечења)

- На рочишту за главну расправу 13.01.2004. године изведен је доказ саслушањем туженог П. Г. Д., који није имао доказних предлога, а са тог рочишта изостао је уредно позван тужени И. Г. Б..

- Решењем од 28.01.2004. године, одређена је привремена мера, која је у даљем по решењу РГЗ од 1.03.2004. године забележена у лист непокретности.

- На рочишту **23.09.2004. године по предлогу тужиље**, образложеном чињеницом да се тужени И. Г. Б. налази на лечењу у психијатријског установи и најавом тужиље да ће због сумње у његову пословну способност иницирати поступак да се том туженом постави привремени заступник-старалац за посебан случај, суд је решењем одредио **прекид поступка** и да ће прекид трајати до предлога тужилачке стране за његов наставак.

- По решењу од 30.03.2005. године поступак је настављен, али не на предлог тужиље, већ након што је тужени П. Г. Д. поднео жалбу незадовољан због одлуке о привременој мери од 28.01.2004. године, па је суд сматрао да је тиме предложен наставак поступка.

- На рочишту 7.04.2005. године са ког су изостали уредно позвани тужени, тужиља је предочила могућност да се спор реши на начин да јој тужени исплати новчани износ на име њених улагања у непокретност.

- Решењем Општинског суда у Старој Пазови П. 283/05 од 18.04.2005. године од 18.04.2005. године одбачена је као неблаговремена жалба туженог П. Г. Д. поднета против решења истог суда П.652/02 од 28.01.2004. године, којим је одређена привремена мера забране отуђења и оптерећења неистакнуте породичне стамбене зграде у дворишту на кат.парц. из листа непокретности бр. ... к.о. Н. П.

- Поднеском од 20.04.2005. године, тужени П. Г. Д. исказао је незадовољство поступањем судије Ј. З. и тиме што спис није достављен Окружном суду у Сремској Митровици на решавање о његовој жалби на решење од 30.03.2005. године.

- Поднесак од 20.04.2005. године уручен је пуномоћнику тужиље на рочишту 21.04.2005. године, на које странке нису приступиле.

- Решењем Окружног суда у Сремској Митровици Гж.694/05 од 10.05.2005. године одбачена је због недостатка правног интереса жалба туженог Г. Д. против решења Општинског суда у Старој Пазови П. 652/02 од 30.03.2005. године.

- Тужени Г. Д. у даљем оспоравајући тужбени захтев доставио је исправе везане за градњу које гласе на његово име, инсистирао је на убрзању поступка, скидању терета и хитном саслушању његовог сина, овде туженог Г. Б..

- На рочишту **1.02.2006. године заказаном ради саслушања странака**, тужиља је предложила да се оно одложи јер је њен пуномоћник због смрти мајке спречен да приступи, а она не пристаје да се расправа одржи без присуства њеног

пуномоћника. На записнику је констатовано да је тужиља затражила изузеће председника већа.

- Решењем в.ф. председника Општинског суда у Старој Пазови VII Су. 37/06-3 од 16.03.2006. године одбијен је као неоснован захтев тужиље ради изузећа судије Ј. З.

- Дана 10.04.2007. године заказана је главна расправа ради саслушања странака за 7.06.2007. године.

- На рочишту за главну расправу одржану 7.06.2007. године изведен је доказ саслушањем тужиље и туженог I Г. Б.

- На рочишту одржано 5.09.2007. године саслушано је двоје сведока и одлучено да се изведе доказ грађевинским вештачењем.

- Решењем од 30.10.2007. године одређено је вештачење и дат рок од 20 дана за израду писменог налаза вештака.

Вештак је обавестио суд 23.01.2008. године да му тужени Г. Б. не дозвољава да спроведе вештачење.

Дописом од 15.05.2008. године суд се обратио полицијској станици у С. П. ради пружања безбедносне асистенције при вештачењу заказаном за 28.05.2008. године, уз навођење разлога предоченог од стране судског вештака.

- Од стране Полицијске станице у С. П. уследио је допис суду 22.05.2008. године да нису испуњени услови за пружање асистенције, јер нису приложени докази да је при покушају извођења радње пружен отпор или се такав отпор може очекивати.

- Рочиште је заказано за 17.11.2008. године и на то рочиште приступила је тужиља са својим пуномоћником, а тужени уредно позвани су изостали, констатовано је приспеће поднеска туженог I Г. Б. којим је он затражио изузеће судије и због тога расправа није одржана.

- Решењем председника Општинског суда у Старој Пазови VII Су-37/08-13 од 5.12.2008. године одбијен је захтев за изузеће судије Ј. З. од поступања у предмету П. 283/05.

- Дана 18.12.2008. године заказано је рочиште за главну расправу за 3.03.2009. године.

- Поднеском од 26.02.2009. године тужени I Г. Б. обавештава суд о оправданом разлогу спречености да приступи на рочиште заказано за 3.03.2009. године, у исто време када је везано за проблем виђања деце позван да приступи у Центар за социјални рад.

- Писмени налаз вештака суду је достављен 3.03.2009. године (у ситуацији да тужени нису дозвољавали да се вештачење спроведе, пошто је асистенција полиције изостала, налаз је израђен на основу визуелног сагледавања објекта и расположивих показатеља.

- Истог дана, на рочишту 3.03.2009. године налаз вештака предат је пуномоћнику тужиле и предочен поднесак туженог I Г. Б. којим он тражи делегацију надлежности, па је на рочишту донето решење о застоју поступка до одлуке Врховног суда Србије о предлогу туженог I за делегацију надлежности.

- **Из Врховног суда Србије спис је враћен првостепеном суду дана 21.05.2009.** године са решењем Врховног суда Србије Р.162/09 од 15.04.2009. године којим је одбијен предлог туженог Б. Г. да се за поступање у овој правној ствари одреди други стварно надлежан суд.

- Дана 14.07.2009. године заказано је рочиште за главну расправу за 23.09.2009. године, али је дан уочи његовог одржавања пуномоћник тужиле поднеском од 22.09.2009. године обавестио суд да није у могућности да приступи због истовремене обавезе приступа пред IV Општински суд у Београду у предмету чију је ознаку навео и предложио је да се рочиште одложи.

- На рочиште 23.09.2009. године приступила је једино тужилца и оно није одржано (због болести судије), као ни рочиште 11.11.2009. године на које нико није приступио (с тим што су адвокати и вештак телефонским путем обавештени о одлагању рочишта)

- **Након оснивања нове мреже судова**, предмет је преведен у надлежност Основног суда у Сремској Митровици СЈ у Старој Пазови, у даљем носи ознаку П.168/10 и у њему поступка судија Љ. К.

- На рочишту 14.05.2010. године констатује се изостанак уредно позваних тужених, затим да расправа почиње изнова, да тужилца остаје код тужбе и тужбеног захтева, а да се тужени који нису приступили на рочиште позову да се изјасне да ли траже изузеће судије Љ. К., с обзиром на белешку у писмену странке у којој се помиње име судије и изузеће.

Туженима је 28.05.2010. године достављен допис којим их суд позива на изјашњење да ли траже изузеће судије и из ког разлога, а заједно са позивом за рочиште за главну расправу заказану за 1.07.2010. године.

На рочиште 1.07.2010. године није приступила ни тужилца, ни тужени, сви уредно позвани, већ једино пуномоћник тужиле који је навео **разлог тужилине спречености** због заузетости на послу. У одсуству странака расправа није одржана, наредно рочиште заказано је за 24.09.2010. године, уз позивање вештака.

- Следи изјашњење туженог I Г. Б. да захтева изузеће судије Љ. К. чије име и разлог тражења изузећа наводи уз набрајање других лица на полеђини исправе садржане као пописни лист број 188 судског списка (као осумњичене за кривично дело кршење закона од стране судије у истрази коју спроводи Специјални тужилац за организовани криминал К.т.п.96/10 и П-К.37/03). Решењем од 9.07.2010.године одбачен је захтев туженог Г. Б. за изузеће судије Љ. К. као недопуштен, применом одредбе чл. 61. ст. 1. тач. 3. ЗПП-а. Жалба на то решење није изјављена.

- На рочиште 24.09.2010. године странке нису приступиле, тужени и поред уредних позива, а за тужилцу није било доказа да је примила позив, приступио је једино пуномоћник тужиле, па рочиште није одржано и наредно је заказано за 15.11.2010. године.

- Дописом од 24.09.2010. године суд је од туженог затражио да наведе тачне и потпуне адресе сведока чије саслушање предлаже, тужени је допис примио 2.11.2010. године али по истом није поступио.

- Поднеском од **30.09.2010. године тужиља је повукла захтев у односу на покретне ствари и прецизирала захтев у односу на непокретност.**

- На рочишту 15.11.2010. године изведени су бројни докази, непосредно су саслушани тужиља и тужени Г. Д., а прочитан исказ туженог И Г. Б. од 7.07.2007. године, те је констатован одустанак туженог од предлога за саслушање 7 сведока, након чега је расправа закључена.

- **Пресудом Основног суда у Сремској Митровици Судска јединица у Старој Пазови П.168/10 од 15.11.2010. године** да је непокретност описана у ставу 1 изреке заједничка имовина тужитељице К. М. и туженог Г. Б., с једнаким сувласничким уделом и да су тужени Г. Б. и Г. Д. дужни издати тужиљи исправу подобну за пренос права својине у $\frac{1}{2}$ дела некретнина уписаних у листу непокретности к.о. Н. П. које су саграђене у дворишном делу парцеле број – спратни стамбени објекат, у земљишним и катастарским књигама, на име и у корист тужитељице К. М., а коју ће исправу у противном заменити пресуда на основу које ће се тужитељица укњижити као сувласник на описаним некретнинама у $\frac{1}{2}$ дела у року од 15 дана. Одбијен је захтев тужиље за утврђење да је она корисник земљишта на којој је непокретност сазидаана онолико колико је потребно за редовно коришћене некретнине. Обавезани су тужени да тужиљи исплате накнаду трошкова поступка у износу од 134.550,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, у року од 15 дана.

- Датум отправљања пресуде из суда је 14.03.2011. године.

- Тужиља је жалбу изјавила дана 29.03.2011. године, а жалбу су благовремено изјавили и тужени, с тим да је жалба тужених била погрешно упућена Апелационом суду где је примљена 7.4.2011. године и враћена првостепеном суду 12.04.2011. године.

- У априлу 2011. године жалбе су достављене на одговор.

- По наредби од 20.05.2011. године да се спис достави Апелационом суду, поступљено је тек 4.11.2011. године који датум носи допис уз који је спис достављен Апелационом суду.

- Решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж.4394/11 од 30.01.2012. године враћен је спис предмета П.168/10 Основном суду у Сремској Митровици ради исправке пресуде, с упутом да се исправком отклони очигледна погрешка из увода пресуде где је као доносилац исте наведен Општински суд у Старој Пазови уместо Основни суд у Сремској Митровици.

- Спис је враћен првостепеном суду 10.02.2012. године и уследило је **решење о исправци пресуде 28.02.2012. године**, које је достављено пуномоћнику тужиље 22.03.2012. године и туженима 23.03.2012. године.

- Уз допис од 25.05.2012. године, по наредби од 28.05.2012. године, спис је достављен Апелационом суду у Новом Саду на жалбено одлучивање.

- **Решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж.2299/2012 од 23.08.2012. године** усвојене су жалбе, пресуда Основног суда у Сремској Митровици П.168/10 од 15.01.2010. године укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

- **Спис је враћен Основном суду у Сремској Митровици 31.08.2012. године.**

- По доставној наредби од 9.11.2012. године решење другостепеног суда достављено је пуномоћнику тужиље и туженима 14.11.2012. године.

- Предмет носи ознаку П.2257/12.

- **Решењем од 12.03.2013. године утврђен је прекид поступка**, због смрти туженог Г. Д. наступеле године. Констатована је правноснажност тог решења са даном 4.06.2013. године.

- Поднеском тужиље од **14.10.2013. године тражен је наставак поступка**, уз означавање законских наследника иза покојног Г. Д. по приложеном решењу истог суда исте судске јединице О.591/13 од 27.05.2013. године, којим су за наследнике оглашени Г. Р. као супруга оставиоца и Г. Б. као син оставиоца (иста лица која су у поднеску тужиље означена као тужени).

- По наредби од 16.10.2013. године поднесак тужиље од 14.10.2013. године упућен је туженима Г. Б. и Г. Р., а спис заведен под новим бројем П.2147/13.

Тужени Г. Б. поднеском од 23.10.2013. године затражио је од суда да тужбу достави њему и његовој мајци Г. Р., као и адвокату В. М. из Б.. Према приложеној фотокопији пуномоћја њен издавалац је тужени Б. Г., а датум издавања пуномоћја 23.08.2011. године. Ни претходно ни накнадно није приложена одговарајућа исправа о пуномоћју, у оригиналу са својеручним потписом издаваоца. Приложене су две фотокопије, на полеђини поднеска и засебно – пописни лист бр.265 судског списка. Уз поднесак од 23.10.2013. године приложен је позив за главну расправу заказану за 25.09.2014. године упућен туженом Г. Б., из чега следи да је он позив примио. У позиву је наведено име судије П. Г. (трећа судија која поступа у првом степену).

- У парничном поступку у поднеску тужиље од 17.06.2014. године наводи се да је тужиља примила позив за рочиште заказано за 25.09.2014. године, да прецизира свој тужбени захтев и уз поднесак прилаже препис листа непокретности ... к.о. Н. П..

Поднеском од 17.06.2014. године преиначен је тужбени захтев, који сада гласи на **утврђење да је спратни део над приземљем породичне стамбене зграде**, саграђене у дворишном делу плаца у Н. П., у ул. бр..., која зграда је саграђена на парц.бр.... к.о. Н. П., уписана у л.н. к.о. Н. П., а који спратни део се састоји од дневне собе, кухиње са трпезаријом, купатила, улазног дела, шпајза – оставе, улаза у дечију собу, дечије собе и спаваће собе, **заједничка имовина** тужиље К. М. и туженог I Г. Б., са једнаким сувласничким уделитема, те да је тужиља К. М. овлашћена да на основу пресуде, а када се за то стекну услови и када се изврши легализација објекта који је предмет овог захтева, изврши укњижбу сувласништва у ½ дела на своје име код РГЗ, Служба за катастар непокретности С. П., а на некретнини из претходног става, те да се обавезу тужени Г. Б. и Г. Р. да исплате тужиљи накнаду трошкова парничног поступка са каматом од дана досуђења трошкова до исплате, у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Претходно је тужбени захтев гласио на утврђење да је заједничка имовина истих лица са једнаким сувласничким уделима породична спратна стамбена зграда, њен спратни и приземни део. Сада је захтев за утврђење ограничен само на спратни део дворишног стамбеног објекта на кат.парц..... из листа непокретности бр.... к.о. Н. П., на ком су као држаоци објекта изграђеног без одобрења за градњу евидентирани Г. Р. са $\frac{1}{2}$ и Г. Б. са $\frac{1}{2}$ дела (зграда бр.2 из листа непокретности бр..... к.о. Н. П.).

При укидању раније донете пресуде, решењем Апелационог суда у Новом Саду од 23.08.2012. године указано је на потребу издвајања квоте која одговара вредности помоћних објеката које је изградио Г. Д., како би се утврдила квота која одговара доприносу тужиле и туженог Г.Б. тиме што су на постојеће помоћне објекте надзидали спратни део и ставили кров на надзидани спратни објекат у дворишту.

Преиначење смањењем захтева, управљањем захтева само на спратни део дворишне стамбене зграде, уследило је поднеском д 17.06.2014. године, пошто су претходно упућени позиви од 9.06.2014. године за главну расправу заказану за 25.09.2014. године.

- Суд је издао наредбе да се тужилин поднесак од 17.06.2014. године достави туженима и да се путем полиције уручи позив ради саслушања туженој Г. Р..

- Поднесак од 17.06.2014. године достављен је туженом Г. Б. 7.07.2014. године. Он исписаним текстом по листовима хартије повратница и тужилиног поднеска оспорава допринос тужиле, тврди да га је поткрадала и новац давала својим сродницима и да он тражи пола тужилине зараде за 60 месеци коју означава на 1.080.000,00 динара и на крају предочава судији „за ваше добро, не шаљите ми више поднеске, позиве, довешћу вам пред суд и министра Н.С. и грађане целе Србије“. При том на коверти исписује име судије Г. П. – последњи поднесак.

- Полицијској станици у С. П. достављена су судска писмена, по којима поднесак и позив за 25.09.2014. године треба уручити туженој Г. Р.

Дакле, стање у предмету је такво да предстоји главна расправа заказана за 25.09.2014. године.

С обзиром да поступак није окончан и да се актуелно води пред Основним судом у Старој Пазови у предмету П.2147/13 који није завршен, за вођење поступка и одлучивање о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року надлежан је Апелациони суд у Новом Саду, коме је спис прослеђен од стране Уставног суда Републике Србије, након што је са даном 22.05.2014. године отпочела примена чл. 2 захтева изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 101/13) којим је у правни систем уведено правно средство захтева за заштиту права на суђење у разумном року одредбама чл. 8а – 8в наведеног закона, каквим се јавља захтев у односу на судски поступак који није окончан.

На дан подношења уставне жалбе 13.01.2014.године, стање у парничном поступку било је такво да су већ предузимане радње по тужилином предлогу да се настави поступак претходно прекинут због смрти једне странке. Према томе, није изостала активност суда по тужилином предлогу за настављање поступка. Предлог је стављен поднеском од 14.10.2013. године, после којег је тужилца преиначила тужбени захтев поднеском од 17.06.2014. године, након што је примила позив за главну

расправу заказану за 25.09.2014. године. Околности наступеле после укидања првостепене пресуде, као што су смрт странке, покретање и окончање оставинског поступка, условиле су поступање суда у парничном поступку, а садржина одлуке другостепеног суда од 23.08.2012. године несумњиво је утицала на одређење тужиле да преиначи тужбени захтев, што је учинила поднеском поднетим 17.06.2014. године, а на начин који омогућује да се спор реши према чињеницама о којима је расправљано током његовог дугогодишњег трајања. Наведено указује да се суду не могу ставити озбиљније критике у односу на ток поступка од доношења првостепене пресуде 15.11.2010. године па у даљем. Анализирајући дотадашњи ток поступка, овај суд закључује да је тужилу повређено право на суђење у разумном року и да је тражење заштите због повреде тог права основано.

За оцену о томе да ли дужина трајања парничног поступка задовољава захтев разумног рока, са становишта права странке на суђење у разумном року у смислу чл. 32 ст.1 Устава РС и чл. 10 ст.1 ЗПП-а, суд се руководи свим околностима случаја, водећи рачуна о сложености чињеничних и правних питања које треба расправити у поступку, понашању подносиоца захтева као странке у поступку, поступању судова пред којима се води поступак и значаја предмета за подносиоца.

Према наведеним критеријумима, овај суд је у виду имао да се у конкретном случају ради о сложеном спору са два тужена лица, који је покренут још 2002. године ради утврђења власничког удела на стварима стицим у заједници, чињенично сложеном предмету у ком је неопходно утврдити допринос у стицању, што када је реч о градњи којом је увећана вредност постојеће имовине изискује сложено грађевинско вештачење. Иначе, грађевинско вештачење је у дужем временском периоду опструирао тужени, али је оно ипак изведено. Сумарно гледано, поступак је уредно текао у 2002. години, затим следи период неоправдане неактивности суда током 2013. године, потом је одређена привремена мера јануара 2004. године, а од 23.09.2004. године поступак је у прекиду по предлогу тужиле и настављен био у 2005. години због жалбе туженог на решење о привременој мери, што је условило инстанцино одлучивање у истој 2005. години, у којој се потом бележи полугодишња неактивност суда. У 2006. години тужила је тражила изузеће председника већа, што је одбијено решењем из марта 2006. године, па опет следи период једногодишње неактивности суда. Замерки на поступање суда у 2007. години нема. У 2008. години испољена је опструкција вештачења од стране туженог који није дозволио грађевинском вештаку приступ у објекат ради спровођења вештачења, а полиција на тражење суда асистенцију није пружила. У 2008. години одбијен је захтев туженог за изузеће судије. Од приспећа писменог налаза вештака марта 2009. године суд је уредно поступао, уз одбијен захтев туженог за делегацију надлежности 2009. године, одбачен захтев туженог за изузеће друге судије која поступа у предмету 2010. године, повучен део тужилиног захтева који се односио на покретне ствари и прецизиран захтев у односу на непокретност (30.09.2010. године), након чега је на основу изведених доказа донета првостепена пресуда, а по указивању на погрешку у њој иста је исправљена почетком 2012. године. Предмет је по жалбама решен у року краћем од три месеца и враћен првостепеном суду на поновно суђење. Оно предстоји, с обзиром да је због смрти једне странке био утврђен прекид поступка и крајем 2013. године стављен предлог да се поступак настави, по ком је првостепени суд предузео радње, све уз заказивање главне расправе и упућивање поднеска са преиначеним тужбеним захтевом туженима. Цењено је и то да током осмогодишњег трајања поступка од поднете тужбе до донете првостепене пресуде која је подлегла нужној исправци, а затим жалбеном преиспитивању у ком је укинута и предмет враћен на поновно суђење, по току судских радњи и радњи странака види се да су на дужину трајања поступка утицаја имале и странке и суд. Испољени су пропусти у виду

изосталих активности суда у више временских периода. У виду се имало и то да је предмет био у инстанцино вишим судовима на одлучивању, без дужег задржавања предмета у тим судовима (одлучивање о захтеву за делегацију, о жалби на решење, о жалбама на пресуду), у три наврата одлучивано је о захтевима за изузеће судија, у два наврата поступак је био прекинут (једном на предлог тужиље, а други пут због смрти једне тужене странке). Из тока поступка и предузиманих радњи у поступку се види да су на дужину трајања поступка утицаје имале и странке и суд.

Дужина трајања поступка преко 10 година свакако није задовољила захтеве разумном рока. Ово све и када се у виду имају околности на страни учесника поступка које су утицале на његову дужину.

Имајући у виду такву дужину трајања поступка у парници ради утврђења тековинског удела ванбрачног партнера на стварима, и значај који за тужиљу има расплет њених имовинских односа по престанку ванбрачне заједнице у којој је рођено двоје заједничке деце тужиље и првотуженог, овај суд је одлучио да налагањем мере убрзања поступка и одређивањем новчане накнаде за повреду права на суђење у разумном року, пружи заштиту права на суђење у разумном року, на начин предвиђен одредбама чл. 8а ст.1 и 2 и чл. 8б ст.1 и 2 Закона о уређењу судова.

Овај суд је наложио првосепеном суду да заврши поступак и одлучи о тужбеном захтеву до 15.11.2014. године, што цени да је према стању поступка реално, и у складу је са Мерама за решавање старих предмета у којима поступак траје преко 10 година рачунајући од дана подношења иницијалног акта, наложеним свим судовима у Републици Србији од стране Врховног касационог суда, актом од 5.05.2014. године, донетим у склопу Јединственог програма решавања старих предмета у Републици Србији, донесеног на основу Акционог плана за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. година („Службени гласник РС“, бр. 71/13). Мерама је наложено, поред осталог, предузимање појединачних мера, на основу овлашћења из чл. 52 Закона о уређењу судова, за хитно прекоредно поступање, решавање старих предмета и експедовање одлука из суда у предметима у којима поступак траје преко 5 година у кривичној материји, односно 10 година у свим осталим материјама, најкасније до 15.11.2014. године. Закључити се може да околности случаја омогућују да се предмет заврши најкасније до наведеног рока.

Одлучио је да се предлагачу исплати примерена накнада од 40.000,00 динара из средстава Републике Србије одређених за рад судова, сагласно чл. 8б Закона о уређењу судова. Овај суд сматра да су изречене мере због повреде права на суђење у разумном року адекватне околностима случаја, да ће се њима постићи сврха заштите прописана чл. 8а и 8б Закона о уређењу судова, тј. да ће у остављеном року бити одлучено о тужбеном захтеву лица које заштиту захтева. Захтев за накнаду веће од досуђене одбијен је, јер је досуђена накнада од 40.000,00 динара примерена сатисфакција предлагачу и уз изречену меру убрзања поступка, оствариће сврху која њом треба и да се постигне.

Предлагачу су досуђени трошкови поступка у износу од 6.000,00 динара на име састава иницијалног акта од стране пуномоћника-адвоката према Адвокатској тарифи, а сагласно успеха у поступку.

Поука о правном леку:

С у д и ј а

Против овог решења може се изјавити
жалба Врховном касационом суду.
Жалба се подноси у року од 15 дана
рачунајући од дана пријема решења.
Подноси се у три примерка.

Јелица Бојанић Керкез, с.р.
з.т.о.

Напомена:

**Рж г 140/2014 од 05.11.2014.године одбијена је као неоснована жалба предлагача и
потврђено решење Апелационог суда у Новом Саду Р4 г 10/14. од 15.09.2014.године
у ставу четвртог изреке.**